

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéke és Léva házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
 Hat hóra 2 frt 50 kr.
 Három hóra 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
 Egyes számok 12 kr. áron kaphatók
 a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK:

Negyhasábas petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 kr fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyilttérben:

minden negyhasábas garmond sor díja 15 kr.
 Velünk összekötésben levő hirdető-írdák, elő-
 fizetők, vagy a gyakori hirdetők tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Megjelen: hetenként egyszer,

vasárnap reggel.

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba:
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Előfizetési felhívás.

Mai számunkkal kezdjük meg lapunk
 X. félévét.

A közönség eddigi, nagybecsű támoga-
 tása határozott ítélet a felett, hogy lapunk
 iránya s törekvése Barsvármegye közérde-
 két, kulturális fejlődését szíves viselő kö-
 zönség véleményével, akaratával azonos.

Lapunkat egy tartalom-, mint alakte-
 kintetében a fokozott igényekhez felelme-
 nytelni törekvünk.

Teljes bizalommal lépünk ez alkalom-
 mal is a közönség elé, kérve az eddigi
 tapasztalt jóakaratot s t. olvasóink és elő-
 fizetőink szíves támogatását!

A BARS

előfizetési ára:

Félévre 2 frt 50 kr.
 Negyedévre 1 frt 25 kr.

Vidékre küldött számainkhoz előfize-
 tések beküldésének megkönnyítése végett
 postautalvánnyal mellékelünk.

Helybeli előfizetések a lapkihordónál
 alkalmilag, a kiadóhivatalnál pedig állan-
 dóan eszközölhetők.

Léva, 1885. június 28.

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

Adakozások a lévai főgymnáziumra.

Legújabb adakoztak; Dományi Béla
 gyűjtőivén: Dományi Béla 5 frt, Ku-
 csera Imre tanító 2 frt, Guttman István
 törv. bíró 1 frt, Haresa István bíró 1 frt,
 N.-Salló község 10 frt. T u k a Antal tanító
 gyűjtőivén (Selmecz): Tuka A. 5 frt, Cziczka
 Sándor 1 frt, Novotny Nándor 1 frt, Vnuska
 Ferencz 1 frt, Kurez János 1 frt.

Összesen: 28 frt — kr.

Eddig kimutatott összeg: 31,516 frt 06 kr.

Legújabb összeg: 31,544 frt 06 kr.

A vakáció.

Büvös szó a tanuló ifjúság köré-
 ben; a latin, vagy diák világból ma-
 radt ránk örökségül. S ha te-
 kintjük azon értelmezését, mely sze-
 rint a munkától való tartózkodást je-
 lentí. nemcsak a tanuló ifjúság, hanem
 olyak által is vétetik igénybe, kiknek
 egyáltalában saját jól felfogott érde-
 kükben erre semmi szükségük nincsen,
 hanem hát mégis ragaszkodnak ezen
 latin örökséghez.

Igaz, korunk ezt már megváltoz-
 tatta, modernizálta s szünet elneve-

zés alatt az élet minden szakában kor,
 nem, rangkülönbség nélkül meghono-
 sitotta, tehát a vakáció, a szünet kizá-
 rólag nemcsak a tanuló ifjúságé, ha-
 nem az összes emberiség sajátjává vált.

Azaz, pardon, ezen állítás kissé
 téves; hiszen az ipar, a kereskedelem,
 forgalom munkaszünetet nem ismer;
 ez csak még vágyodik utána, de bir-
 tokába eddig nem juthatott, itt a
 munka a szünetet nem fogadja el;
 mert a munka és szünet két ellenté-
 tes fogalom, s minthogy a vagyonosá-
 dást és jólétet csak a munka adja, a
 szünet, mely a munka gyümölcseinek
 elfogyasztásában kulminál lábra nem
 kaphatott.

Sajátságos dolog és állapot, hogy
 a vakáció, szünet azon téren és helyen
 tesz hódításokat, hol könnyű szerrel
 uralkodhatik; ott pedig, hol nehézség
 s akadályokba ütközik azokon nem
 tud áthatolni; a mondottuk, helyeken
 még csak egy, vagy fél napi tért sem
 tudott elfoglalni. Bizonyosan azért,
 mert ennek keresztülvételében is termé-
 szete szerint csak szünetel.

Pedig ideje volna már, — daczára
 korunk azon igyekezetének, mely a
 munkát dicsőíti; (s ezt mindenestre
 helyesnek tartjuk) még is az ipar,
 kereskedelem, forgalom terén is — a szü-
 netet a munkaerőnek megszerzése, fel-
 üdülése tekintetéből behozni, s a szük-
 séghez képest érvényre emelni.

Nehéz kérdésnek állítják ezt a
 legnagyobb elmék és status férfiak;
 csak az imént is kiadott nyilatkozata
 a vaskanczellárnak. — mely szerint az
 illetékes egyének véleményét kívánja
 szemügyre venni, magát ezek szerint
 a eselekvésre elhatározni: — világosan
 mutatja, hogy a munkaszünet kérdése
 a legnagyobb s legnehezebb feladat.

Különös, a munkaszünet szükségét
 belátja mindenki; megoldani nem tudja
 senki.

Az a latin, vagy a diák világ,
 mely a vakációt, szünetet örökségének
 tette, s az ifju nemzedék kiképzetté-
 sét, s felnövelését ez uton, vagyis a
 szünetnek felhasználásával, biztosította:
 vajjon nem szolgáltatathatna-e adatokat
 arra is, hogy a munkaszünet az élet-
 pálya valamennyi ágában, de különö-
 sen azokban, hol a munka foglalja el
 az egész tért, meghonosíttassék?!

Hiszen az emberiség milliói élhet-
 tek a munkaszünettel a multban; mért
 kell ezek él rosszabbaknak lenni a
 mai kor millióinak; talán azért, hogy
 a nagytőkék minél jobban összehalmoz-
 tassanak a kis tőkék rovására mind-
 addig, még ezek el nem enyésznek,
 meg nem semmisülnek?!

De hát mi lesz majd mind ennek
 vége?

A nagytőke-vakáció.

Tán mégis tanácsosabb volna a
 munkaszünetet, a vakációt dekretálni
 előbb; s oly büvössé s széppé, ked-
 vessé tenni a munkásoknál, a milyen
 az a tanuló ifjúságnak.

Válják jólétére s előmenetelére!

A nőknek.

— Molnár László, —

budapesti tanár „Atyai Tanács”-ában a nőköz prak-
 tikus elvekben szól; ajánljuk a gondos, jó anyák
 szíves figyelmébe!

Még meg sem látta a kised Isten me-
 legítő napjának sugarait, már üldözik né-
 mely ellenségek testi erőinek fejlődését.
 Ennek okozója lehet oly édes anya, ki szü-
 löi kötelmeit nem ismeri és ki a divatot,
 az élvezeteket többre becsüli, mint saját
 véréit, gyermekét, oly édes anya, kiben a
 hiúság és testszűgyé értelme magasabb fok-
 ban kifejlődve, mint a gyermek sze-
 reteté. Az ily anya nem tartja meg a kellő
 mértéket a táplálékban, öltözetében nem
 alkalmazkodik állapotához; hanem a divat-
 nak hódolva, adályozza magzata fejlődé-
 sét, nem tesz kellő mozgást, lelki állapota

Aggodalmam azonban nem tartott so-
 káig, mert az idegen is ki látta furesa
 magaviseletének következményeit, sietett
 véget vetni a kellemetlen hatásnak. Még
 egyszer körültekintve, hogy nincs-e rajtunk
 kívül idegen a szobában, felöltöjt és ka-
 bátját gombolta ki hirtelen s viaszos vá-
 szonba takart hosszú csomagot húzott elő,
 mely mellén volt keresztben elrejtve. Fél-
 rébb tolt a kávé abroszt, míg mi a csé-
 széket hirtelen leszedve jogos kíváncsiság-
 gal tekintettünk a csomag felé s aztán
 gyorsan és ügyesen bontotta azt föl. Amint
 az utolsó papírtok is lehullott, a meg-
 lepetés és bámulat általános felkiáltásban
 tört ki ajkainkról.

— Oh, mily gyönyörű, mi pompás!

Bámulatosan szép szövet feküdt előt-
 tünk, melyet még sohase láttunk azelőtt s
 melyet csupán keleten tudnak szőni. Oly
 puha szövetű, mely finomabb a selyemnél,
 míg fénye aranyba játszott; gyönyörű min-
 ták, csodás alakok, arabeszkok a legélénkebb
 művekről a leghalványabb, legfinomabb,
 árnyalatokig, szécsélyes szabálytalansággal és
 dús képzeli tehetséggel művészi szöve.

Az idegen széthontotta a gyönyörű
 szövetet, roppant nagyságu török kendő
 volt az. Mi bámultuk s közben anyám azt
 a kérdést tette, hogy hol készülnek e gyö-
 nyörű shawlok.

— Persien, — válaszolt az idegen.

— De hát miből szövik, kérdé, tovább
 anyám, ajkához vive a szövetet és azzal
 kémlelve szakértőleg anyagát. — Ez se
 nem selyem, se nem pamut, — mondá végre.

nem ment a képzelmet elfajtalantító ábrán-
 dok-, agyremek-, indulatok- és szenvedé-
 lyektől.

Legkevesebb költséget és gondot for-
 dit több értelmetlen, hiu családanya, mint
 rest gazdasszony, az egészséges táplálékra
 és fontosabb dolognak tekintí ennél a kül-
 fényt, a divatos öltözetet, mert restel a
 háziakkal, a konyhatartás gondjaival bibe-
 lödni, a eselédséggel piacra menni, czél-
 szerű, jó táplálékot bevásárolni és azt jól
 elkészíttetni saját felügyelete és vezérlete
 alatt. Sok egészségtelen táplálékot kell
 azután az ily családanya gyermekeinek el-
 fogyasztani a mamák járatlansága miatt a
 gazdasszonykodás- és háztartásban.

Ha a leánykák ruházatát vizsgáljuk,
 be kell látnunk, hogy az is sokaknál arra
 czéloz, hogy gyenge növények maradjanak.
 Némely anya úgy okoskodik, hogy helye-
 sen cselekszik, ha könnyű kelmeből készít-
 tet még nagy hidegben is ruhát leánykájá-
 nak testi edzés végett, de nem tudja ilye-
 nek, hogy a gyermek kétannyi meleg
 (szénsavat) bocsát ki, mint a felnőtt és a
 hideg edzi ugyan a testet, de nem moz-
 ditja annak fejlődését úgy, mint a meleg;
 különben az éjszaki sarkkör népei (lappok,
 eszkimók) nem volnának oly törpek, gyen-
 gék, a kaukázus vidékiek pedig nem oly
 kifejtettek, erősek. Miért hullanak le a fák
 levelei őszkor, miért nem nyílnak a virá-
 gok télen, miért él, virit, növekszik min-
 den a melegebb évszakban?

Leginkább akadályozzák a leánykák
 testi erősbülését a feszes öltözet, s magas-
 sarkú szűk cipők, a mellfűzők, a kis kez-
 tyük stb. Az ily ruházat által összesajtolt
 testben nem működhetnek az emésztés,
 vérkeringés és légzés szervei természetsze-
 rűen, minek következménye legtöbbször
 puffadás, szagos száj, sérülés, hajlam a
 görvély- és aszkórra; mely bajokban sok,
 vagy legtöbbször pusztul el legszebb vi-
 ruló korában. Némely édes anya, ki a ru-
 házatban minden bolond bel- és külföldi
 divatot vakon utánoz, már gyermekkorában
 a szemérem rovására disziti fel leánykáját,

— Bamut-Persienben! Allah, Allah!
 szólt az idegen sértődve. — Nézz ide!
 — mondá aztán s újjáról egy gyűrűt vonva
 azon egészen áthuzta az öt rőf hosszú
 kendőt.

— Látod, azért nem vagy összetörve
 Persien, tibeti kenkdészöyöböl szőnek, nem
 pamutból.

A gyönyörű kendő csakugyan semmi
 törődés nem látszott.

— Na, vedd meg feleségednek, csak
 hamar, — szólt aztán az idegen az apám-
 nak, igen sürgető hangon. — Másik is van
 vedd meg lányodnak.

A hátáról egy még nagyobb csomagot
 húzott elő s ezzel púpjá eltűnt. E csomag-
 ban két gyönyörű kendő volt, ép oly nagy,
 de mindkét oldalán más-más mintájú.

Kibontotta, aztán hirtelen ügyesen festői
 redőkben rendezte s egy tüvel összeszúrta
 egy ponton. Pompás beduin lett belőle. Azt
 aztán rám borította úgy, hogy az nyakam-
 tól egész lábfejjig beborított.

— Így hordasz miénk asszonyok Tö-
 rökországban.

— De hát te ki vagy? — kérdé apám.

— Kell vagy nem? — szólt az felelet
 helyett. — Sietek. Add pénzt.

— De hát miért a nagy sietség? —
 kérdé anyám gyanakodva. Csak nem lopott
 portéka. Meg azt se tudjuk még, hogy
 adod?

— Ha nem veszik, megyek, — mondá
 gyorsan az emberke és kapkodta össze a
 kendőket. Nekem elfognak — tilos por-
 téka, de nem loptad.

TÁRCZA.

Vilma vázlat-könyvéből.

— Alföldi rajzok. —

A persa kendők.

Bevégezve a reggelit, a friss lapokat
 olvasgatni ültünk egy szép, nyári reggelen
 az ebédlőben. A nyitott ablakon beárad az
 üde lég s a fák virágainak kellemes illata,
 — benn a szobában csak a fordított lapok
 nesze törte meg a nagy csöndet, melyben
 mindenki azt kereste ki lapjából, mi leg-
 jobban érdekelt. Apám a vezércikket kez-
 dette el, s a tervezett bosnyák okkupáció
 fölött csóválta a fejét, anyám a napi
 eseményeket kereste ki, nagy néném a „hy-
 men” rovatnak, betöréseknek, rablógyil-
 kosságoknak szentelte összes figyelmét,
 minket leányokat pedig részint a „divat”
 rovat, részint az „irodalom és művészet”
 újabb hirei kötötték le.

Egyszerre az utcaajtó nyikorgása s
 az öreg „Muszka” heves csaholása zavart
 föl valamennyiünket csendes foglalkozásunk-
 ból. Az ebédlő ablakai előtt egy alakot
 láttunk hirtelen elrohanni, majd rögtön rá
 azt hallottuk, hogy az előszoba ajtaját va-
 laki hevesen febrántja s halk hangon pár
 szót váltva künn takarítgató szobaleánnyal.

Nem sok időnk volt a találgatásra,
 vagy arra, hogy kinézzünk, mert az ajtón
 felénk kopogás hallatszott s be sem várva
 a bejöhetségi engedélyt, az ajtó megnyílt s
 azon egy csodálatos alak lépett be. Ala-
 cesony szöke férfi, apró villogó szemekkel

kit azután, mint bámulatra méltó szépséget körülhordoznak. „Ej de gyönyörű angyalok“ kifejezéssel üdvözölnék és dicsérettel elhalmoznak, hogy képzetében a hiúság a tetszvágy érzelmét minél korábban fölkeltsék, nem gondolván meg, hogy ily szoktatás a gyermek testére, szellemére egész életén át ártalmas befolyással lesz, mert az így elkényesztett nevelésben részeseül gyermekekből lesznek a legmegelégedetlenebb férjkinzó feleségek. Még a kellő mozgást sem szabad a virgoncz gyermeknek megtennie, mert a neveléstudományban jártas gouvernante, vagy az okos mama szigorúan megkivánja, hogy leánykája szépen sétáljon és ruháját, mely többnyire drága szövethből készült, be ne mocskolja, azonkívül a leánykákna ez a szaladgálás, ugrálás illetlen dolog, de azért czélszerű, mozgással járó társas játékokról sem igen gondoskodnak az ily nevelők, mi igen üdvös hatása volna testre, lélekre.

A nap éltető sugaraitól, még a hűvös és hideg korszakban is — és a szétlő, hidegtől gondosan védik a növendéket, hogy teste kifejtett, edzett, arca barna, egészséges színű ne lehessen sóha, mert ez nem divatos, nem elegáns. De sokkal illőbbnek és czélszerűbbnek tartják azt, hogy a gyermek, vagy serdülő korbéli leány egész napon át feszes ruhában, négy fal között üldögéljen, finom kézi munkákkal, rajzzal, ének, zongora, vagy más hangszerezettel foglalkozva; továbbá idegen nyelvek és más tudományok tanulásával, leginkább pedig ha ifjúkorba lépett, regények olvasásával töltse idejét. A lakás, ruházat tisztántartását, könnyebb foglalkozást kertben, a süti, főzést, apróbb háziállatok tenyésztését ury gyermekekhez nem illő munkának tekintik, ezt nem engedni a gazdagság, a jólét, a pompa, a szokás.

A tudomány, művészet nem nélkülözendő ugyan, de a szépirodalom inkább csak fűszer gyanánt alkalmazható a leánykák szellemi nevelésénél, a szellemnek főlöleges fűszerrel való táplálása pedig gyengíti azt a testi erővel együtt.

Mit gondolsz kedvesem, az oly hölgy, kinek kedvenc képzelmé a szépirodalom, a tudomány, különösen a művészet, mint a tetszvágy mesterséges eszköze, ki ezekben elmerülve, a háztartáshoz tartozó dolgokat pedig méltósága alattinak tekintve vándorolja át ifju éveit: képes lesz-e hozzászokni és helyesen végezni a háziasszonyi és édesanyai teendőket? Boldognak fogja magát érezni oly nő a gazdasszonyához tartozó ezerféle apróságok gondozása között? Hidd el, jó gyermekem, lehetetlen az ily családanyának, különösen, ha kimért jövedelmű gazdasszony, boldogitania övét, mert többnyire ellenszenvet éreznek ilyen, a nősies-

ségből kivetkőzött feleségek minden háztartási dolog iránt és cselédekre bízzák azt, már pedig jól tudjuk, mennyi pusztul, vesz el és pazarlódik oly háztartásban, mely jó formán egészen a cselédségre van bízva. Az ily gazdasszony házában van azután sok por, piszok és rovar, sok rongyos fehérmű, rosszul készült, többnyire vendéglők, kifözönök és sütődékek vásárolt táplálék, rendtelenség a gyermekek nevelésében. Vagy talán pótolhatja egy szép darab eljátszása a zongorán, vagy egy ének eléneklése, vagy tudományos beszélgetés, egy költemény elszavalása, vagy egy regény elmondása a jó táplálékot, a tisztaságot, a rendet? — Szegény férfi, szegény gyermekek! részesülnek ezek ily édes anya és feleség mellett elég silány eledelben, rendetlen ruházatban, sőt a gyermekek a cselédségre bízva, azok nevelésében.

Nagy mozgalom egy vasuti terv mellett.

Ez már aztán nem tréfa!
Nógrád és Nyitra megyék főispánja, gróf, G y ü r k y Ábrahám önmagyméltósága áll a mozgalom élén.

Részesült is a gróf főispán Nyitrán két ízben, de különösen június 27-én olyan ovációban, mely riukítja pártját s nem csupán a tavarnoki báró Stummer-féle kastélyban, de az osztrák állam vasutak palotájában is meghökkentek bele!

De hát vajjon miről van a szó?
Sem többről sem kevesebbről, mint arról, hogy a már kész Füzés-Abony-Eger és az építés alatt lévő Eger-Pétervárszerény Terenai vasút Szécsényen-Balassa-Gyarmathon-Ipolyságon-Léván-Kálnán-Verebélyen Nyitraparuczában-Üzbégben-Galgócson-Jabloniczon-Szeniczen át Lundenburgig kiépítessék!!

Tehát az osztrák állam-vasutal egy paralel — vonal, mely a magyar alföldet egyes vonalban összekötné Morvaországon át a nyugati külfölddel, Nógrád-Hont-Bars és Nyitra megyéket derékban átszelné s mely a megmérhetlen mennyiségű, még Tarnócz Litke és a Gergél vidékén is paragon heverő nógrádi kőszénnek nagy kelendőséget ígér — van szóban.

Gróf G y ü r k y Ábrahám egy nagy küldöttség élén a Nyitra Galgócz és Galgócz-Lundenburgi vasuti összeköttetést a miniszteriumnál szorgalmazván, beszédét e szavakkal fejezte be.

„... csak azt jegyzem meg, hogy én Nyitra megye iránt nem viseltetem részrehajló elfogultsággal sőt talán inkább sötét-látólag fogom fel annak viszonyait azonban így is úgy találom, hogy ezen nagy stb.“

Mindnyájan úgy emlékeztünk, hogy a kajmán valami nagy krokodilus fajta s atyám épen tiltakozni készült a nem épen kizelgő czimezés ellen, midőn az idegen így folytatta.

— Kajmán vagy meg, Kadi vagy meg, effendi. Mindent kapsz, a mid van nekem, adj vissza nekem a Leilát!

— Miféle ember vagy te, — szólt atyám boszusan, — visszakéred a mit eladtál.

— Nem eladták. — kiáltott az hevesen — elloptad . . .

— Ejnye, azt a . . . kiáltott atyám kitörve, nem kaptad meg érte a pénzedet?

— Nem kaptad meg mondá a kis emberke s köny szökött szemébe. Elvitted, elvitted, Leila, pénz, ékszer, minden.

— Ez a szegény ember meg van boldolva — szólt atyám. Hozzatok csak elő a sálokat, leányok.

— Nem sálokat, — szólt újra a kis török. — Leila nekem bülbül asszony szép lenni, enyim asszony adj vissza.

— Na már azzal igazán nem szolgálhatok — mondá atyám vállvonva. Nem is láttam soha, nem tudom hát, hogy követelheted rajtam?

— Te vagy Kadi, — szólt újra az idegen, — keríts elő, verj tolvajnak néz bambaszbot a hasadra, adj neki selyemzsinór, hogy akaszon fel őt . . .

— Jó jó, viszonzá atyám, — előbb hadd tudjam, hogy áll a dolog veled? Mid volt neked az a bülbül, feleséged, rabnód, mennyasszonyod, vagy mi?

A szegény gyötrött ember hallgatott, látszott mennyire küzd magával beszéljen-e

Azóta, hogy ezen szavak elmondattak a főispán gróf kivánságát kiterjesztette a fennebb elsorolt vonalra is, — melynek kiegészítéséhez kötötte főispáni állását.

Nyitra megye közönsége rövid idő alatt rendkívüli közgyűlést fog tartani és a négy érdekelt megyét közös eljárásra fogja felhívni.

Gróf G y ü r k y Ábrahám önmagyméltósága a mult napokban e tárgyban beszélt már T i s z a Kálmánnal is.

Mi nem lehetünk indiskrétek s az ottani megállapodásokat nem hozhatjuk napfényre, de olvasó közönségünket addig is, míg Nyitra megyétől a közös akcióra való felhívást megkapnók — figyelmeztetjük e rendkívül fontos mozgalomra.*

Civis.

Különfélék.

— Tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy az előfizetéseket még e hét folytán eszközölni sziveskedjenek annál inkább, mivel a jövő számunk már egyedül a tényleges előfizetőknek fog megküldetni.

— Barsvármegye intézőköreinek meggyénk jó hírvetővel sokkal féltékenyebbnél kellett volna lenni, semhogy a megyei pénztár szigorú vizsgálatának megejtése előtt szárnyra vehesse a sajtó a rossz hírt s számokban süsse homlokunkra a sikkasztás bélyegét — akkor, amidőn még ezen hírt exportáló laptársunk is felteszi: „hogy ezen pénzek egy része a közigazgatási pénztárnak adott előlegekben megkerül.“ — Helyrehozhatatlan hiba az is, hogy a belügyminisztertől „liquidatort“ kértünk; hát oly szegények, s az erkölcsi önértet iránt annyira eltoppantak vagyunk-e, hogy a megyei rendszert egyetlen védelmi eszközt, ez automikus, önkormányzati jogot használni félünk, vagy azok élvezetére magunkat már méltóknak sem tartjuk. Hát nem találunk Barsvármegyében, saját törvényhatóságunk kebelében szakértő, lelkiismeretes férfiakat?! — A vizsgálatra a kezelő személyzetet kívül a törvényhatóság akaratából kellett volna szakértőket kinevezni, meghívni s ezek munkálata felett dissertálni a miniszteriummal; ezt tanítja a gyakorlat, így hozta volna magával megyei kormányzatunk tiszteletben tartása.

— Hymen. B e l e s á k Kálmán, a magyar hitelbank derék hivatalnok, budapesti lakos, városunk szülöttje 8-án vezette oltárhoz K u l i f f a y Mariskát, K u l i f f a y Adolfnak gr. Wimpfen uradalmi számtartójának kedves leányát Ercsiben, Fehérme

* Adjuk e hírt, a mint vettük, a következmények fogják igazolni, vajjon munkatársunk alapos forrásból merített híre nem marad-e örök időkre a vágyak, ohajtások régióban. — Jövőre különösen figyelemmel kísérjük Nyitra megyének ez irányban kifejtett eszelekvését. — Szerk.

vagy nem? Végre elhatározta magát s elmondotta, hogy ő az egyik kis ázsiai pasa szolgálatában állott, kinek legszebb hárem-hölgye volt Leila. Miként jutott közelébe a szép hölgynek, azt törökünk elhallgatta, csak annyit említett meg, hogy ő lángoló szerelemre gyulladt iránta s talált módot a vallomásra is, amiért a hölgy teljességgel nem haragudott meg, sőt még többre is bátorította, kijelentvén neki, hogyha sikerül megszöktetnie, szerelmét viszonzni fogja. A kis szerelmes feje folyvást csak szökési tervekben főtt, a meddig azonban a véletlen nem jött segélyére, addig nem juthatott semmire. E véletlen szerint a pasának kissé hosszabb időre Stambulba kellett utaznia s így háremét is magával vitte. Ez utazás azonban igen csodálatos volt amennyiben a hajó egyik végében óriási faketrezbe egyjűvé záratta, az asszonyokat a legszigorúbb felügyelet alatt tartva a kincses ketreczet. Kellemesnek nem volt, mondható az asszonyok helyzete, kik úgysírigykednek egymásra s most összecsupva kénytelenek folyton egymásban gyönyörködni — nem csoda, ha Leila még inkább elvágyódott onnan. A hajó mindig csak éjjelenként kötött ki, mert a pasa halandó szemektől nagyon féltette kaliczkába csukott kincseit. Így érkeztek Perába, hol szerencsésen kikötöttek, miután az aznapi vihar csaknem Afrika partjaira dobta őket. A nagy erőfeszítésben kifáradt a hajó-személyzet, a kaliczka öreit kis törökünk megvesztegetvén, leitatta s Leila szabad lön. Egy mentő csónak partra szállította őket, közbe-közbe Leila magával hozott drágaságai egy részét adogatva el, hogy könnyebb máhával utazhassanak.

gyében. Az esketést az ottani ref. templomban Farkas odaváló lelkész végezte. Az esküvőn részt vettek, mint násznapok: Kozma Ferenc miniszteri tanácsos a vőlegény nagybátyja és Lutz Ferenc pécskai kincstári ügyész az örömanya fivére; mint nyoszolóleányok: Kozma Ilona és Kozma Mariska, Kozma Sándor kir. főügyész leányai, a vőlegény unokahugai; Kuliffay Bella, a menyasszony unokanövéré, József főherceg gyermekeinek zeneoktatója és Belcsák Tónika és Miczike; mint vőfelélek: Belcsák László, Belcsák Andor a vőlegény bátyjai, egerfarmosi Kandó László földbirtokos, Kozma Ilona vőlegénye és Jesszenszky Sándor budapesti kir. ügyész, Kozma Mariska vőlegénye. Kivülük jelen voltak még Kozma Sándor kir. főügyész, Belcsák Károly, Belcsák Lászlóné és többen a rokonok közül. A boldog ifju pár, mint értesülünk Stíriában tett nászutjáról a napokban érkezett haza. Legyen életük a boldogság szakadatlan láncolata!

— A jó tanulók, szorgalmas ifjak és leánykák megérdemlik nem csak a szülők szeretetét, tanáraik, tanítóik becsülését, hanem azt is, hogy bemutassuk őket a nagy közönségnek azon reményben, miszerint fedhetlen jó magukviselést s folyton kitartó szorgalmuk által példányképei maradnak kortársaiknak. — E tanév folytán szerény, példás magaviselet, s kitartó szorgalmuk által kitüntek — tanuló társaik között; a lévai főgymnásium növendékei közül: Godin Károly VI. Klacsánszky József V., Vendégh Endre IV., Kmoskó Miklós III., Batty István II., Kozma József és Szabó Lajos I. oszt. tanulók; — a román. kath. leányiskola növendékei közül: Levatic Aranka VI. oszt. tanuló, ki nemesak az iskolai tantárgyakban tünt fel kitünő képességével, hanem a magán szorgalom legszebb eredményéről gyönyörű zongorajátékával nyújtott tanúságot, továbbá Pokola Mária, Szlivka Mária V., Thuróczy Erzsébet, Szenczey Erzi IV., Thuróczy Mária, Uhlárik Mária és Becsey Gizella II., Holló Margit, Kalapos Erzsébet, Sümeg Ilona, Szakmáry Margit, Szmeskó Jolán I. oszt. tanulók.

— Adomány. Fischer Jakab és neje, Fischer Rozália budapesti lakosok a már közölt 120 frtnyi kegyes adományon kívül, mint értesülünk még 180 frtot küldött jótékony célokra és pedig: 100 frtot a lévai izr. templom alapjára, 50 frtot, az izr. szegényegyletnek és 30 frtot az izr. nőegylet részére.

— Hymen. Dr. R á c z Imre ipolysági ügyvéd e napokban tartotta esküvőjét H e d e r v á r y Gizella kisasszonnyal, Heder v á r y Antal ipolysági ügyvéd s takarékpénztári igazgató kedves leányával. — Továbbá Fischer Zsigmond salgótarjáni kereskedő f. hó 1-én váltott jegyet Meisel Malvin kisasszonnyal Meisel Samu lévai lakos kedves leányával. — Végre Kamann Hugó m. kir. honvéd hadnagy f. hó 2-án jegyet váltott Zalay Vilma kisasszonnyal Zalay József köztisztviselőben álló református lelkész kedves leányával, Nagy-Szecsén.

— Albrecht és Frigyes főherczegek június hó 29-én Nyitrára érkeztek azon célból, hogy megtekinték a környéket, vajjon alkalmas-e az honvédek által megtartandó

Biztatásunkra megnyugodott s megmondta a három kendő árát. Azt tekintve, hogy a valódi, csempészett, vagy rendes uton behozott persa kendőkért mily mesés árakat szokás adni, a különös idegen által mondott ár csekélynek volt nevezhető. Apám azonban mindég megszokta nézni jól azt, amiért pénzt ad ki, megmondja mielőtt kiadja s itt is késlekedett a néhány pár forint lefizetésével. A szegény csempész, mert egyébként nem hihettük tükön állott, folytonosan az udvarra tekintgetett ki az ablakon. Könyörgött, hogy csak hamar vegyék meg s mig apám fontolgtatott ő az árból is hamar leengedett mig végre a vásár megkötöttvén, gyorsan markolta össze az eléje terített bankjegyeket s testben-lélekben megkönyebbülve távozott, még egyszer ismételve keleties köszönését.

Ha valaki látta volna őt akkor, midőn közezős természetével s púpjával belépett a kapun s most látja soványan ép testtel kimenni, aligha tudta volna elképzelni, hogy mi történhetett a kis törökkel a polgármester házában.

Este újból együtt ültünk a vacsoránál s épen a kereskedőnkéről beszélgettünk, azt találgatva, hogy a gyönyörű kendőket vajjon ki viselhette s mi módon juthattak e különös idegen birtokába s ez maga is egyszerű csempész-e. vagy több annál. Egyszerre heves csöngetés hallatszik kívül s nemsokára rá újra a kis török állott előttünk, arczán rémülettel s önmagából kikelve.

— Effendi! — atyámhoz, ki meglepetve kel föl. — Azt mondották, hogy te vagy meg kajmán . . .

A pasa bizonyára kellemesen volt meglepetve, midőn reggelre kelve az kalitkát nyitva találta s asszonyait a hajón szanaszét szökődőve, vagy nélkülözött szabadságukat élvezve. Hogy Leila hiányát mennyire érezte meg, arról a kis török nem számolhatott be.

Ők boldogok voltak ketten, midőn már Magyarországra átjutottak, félelmük csillapult kissé, de az is inkább Leila részéről, mert kis törökünk, mint maga bevallotta, — még városunkban is félt, hogy egyszer csak elfogják és mint szökevényit és tolvajt visszaszállítják Stambulba, amivel részint kellemetlen következmények jártak volna. Leila azonban örült szabadságának és szerette volna mutogatni magát európai öltözetében, drága ékszerivel és bódító szépségével.

Városunkba érkezvén a nagyvendéglőben szobát vettek, mint férj és feleség írva be magukat e vendéghelybe, foglalkozás gyanánt kereskedőnek vállá magát a kis török. Reggel aztán neki ment a városnak, hogy a rejtegetett kendőkön tulajdon, mert lehetőleg mindent pénzzé akartak tenni, — Párizsig, hova szökni akartak, sok pénz kell. A perza kendőket nálunk eladva, visszaindult a vendéglőbe, azonban mily nagy volt rémülete, midőn a vendéglőt uh-lános tisztekkel és tisztai szolgálakkal telve találta. Biztosra vette, hogy a cifra öltözetű katonaság nem más, mint a zsandár-örség, mely őt elfogni és Stambulba szállítani van hivatva. Annaira megrémült tőlük, hogy esze nélkül fordult sarkon s kinyargalt a városból, ki a kukorica földekre s ott bujt meg, hogy rá ne találjanak. Ott még a csósszal is meggyült a baja, ki őt kukorica tolvajnak hívén, lefellelte s csak

ősi fegyvergyakorlata. A főhercegek 29-én délelőtt 12 1/2 órakor jöttek meg külön vonaton. Az állomáson gróf Gyürky Ábrahám főispán üdvözölte a magas vendégeket a megye közönsége nevében. Albrecht főherceg a beszédre így válaszolt: „Köszönöm s örülök, hogy ilyen szép megyében lehetek.“ — A katonai zenekar — melyet ez ünnepelelmele czéljából — Komáromból hoztattak — a „Götterhelte“ t huzta. Innen a magas vendégek tovább hajtottak különféle megyei és városi bizottságok egyletek s intézetek s a hatóságok ki jöttéi valamint egy banderium kíséretében. A „Lü d' fogadó előtti diszkapunnál Béler Frigyes polgármester üdvözölte a főhercegeket s ezután a közönség eljenzése között a sátor táborba hajtottak. Albrecht főherceg este 7 órakor látogatást tett a püspöknél. Este a katonai zenekar fél-fél óra hosszat játszott. A többi közt a megyeház előtti téren a Szózatot és Hymnust is. A főherceg kijelentette, hogy ott tartózkodása körülbelül 10 napra fog terjedni.

— **A főrendiház** élethossziglani tagjává király Ofelsége a következőket nevezte ki: Barcsay József kamarást és magyar testőrt, Bombelles Károly grófot, a trónörökös főudvarmesterét, Burchard Konrád, a pesti hengermalom-részvénytársaság vezérigazgatóját, Ghyecz Kálmán belső titkos tanácsost, Gyula Pál író, Hertelendy József főispánt, Dr. Hirschler Ignác budapesti szemorvost, Hunfalvy Pál író, Kautz Gyula egyetemi tanárt és az osztrák magyar bank alkormányzóját, Koehmeister Frigyes bárót, a budapesti ipar- és kereskedelmi kamara elnökét, Luczenbacher Pálnagy kereskedőt, Lukács Antalt, a magyar földhite intézet igazgatóját, Dr. Lumitzer Sándor egyetemi orvoskari tanárt, Máriaassy János altábornagyot, Melzer István nyugalmazott személynököt, Mikó Bálint főispánt, Michix Kálmán földbirtokost, Molnár István főispánt, Nyári Adolf bárót, József főherceg főudvarmesterét, Nopcsa Ferenc bárót, a királyné főudvarmesterét, Ordódy Pál belső titkos tanácsost, Ormós Zsigmond főispánt, Perczel Zsigmond főispánt, Ráth Károly főpolgármestert, Simonyi Lajos báró földbirtokost, Somssich Pál belső titkos tanácsost, Stoczek József műveltemi tanárt, Sváb Károly országgyűlési képviselőt, Várady Károlyt, a pesti elő hazai takarékpénztár-egyesület igazgatótanácsának elnökét és Ybl Miklós lovag műépítész.

— **Szólótermelők és gépgyárosok** figyelmébe ajánlatik a m. kir. orsz. borászati kormánybiztos f. évi június 15-én 3444. sz. a. felt azon leirata, melyben az érdeklődőkkel tudatni kívánja, hogy az olasz kir. lysiság földmívelési ipar és kereskedelemi ügyi miniszter intézkedése folytán f. év október hó 15-től november hó 1-éig San Miniatóban (Florenz mellett) szőlőtörkölyi verseny rendeztetik. Ezen gépversenly 18 szakaszból álló programjáról az érdeklődő gépgyárosok és szőlőtermelők a bars megyei gazd. egyeslet titkársághoz fordulva, bármikor készséggel nyerhetnek felvilágosítást. Titkári hivatal.

nem aprópénz váltás után bocsátotta szabá...

Étlen-szomjan, csak sötétedéskor mert előbujni a kukorica közül s remegve indult haza. Allah, Allah, — sóhajtott magában — mi lett azóta szegény Leilával, talán fogva van lánczon a gyanus zsandárság körmei között, mely most reám vár, hogy egymáshoz kötözve vigyenek vissza s úgy dobjanak Bosphorus hús habjai közé. Szívemben a szélem és a félelem honoltak, végre megcserélte magát s besompolygott a vendéglő udvarára. Meglepetésére a dzsidások már eltűntek onnan. Ah, gondolta, ezek elbujtak, hogy engem biztosabban horogra kerithessenek. Lábjegyen sompolygott szobájá ajtajáig, hosszasan hallgatózott, nem hall-e belülről kardcsörgést, nem hallja-e Leila lánczainak zörgését s az imádott rab hölgy nehéz sóhaját?

Semmi nesz, — gyanusan semmi nesz. Gyatosan benyitja az ajtót, — nincs bezárva, — a szoba üres. Belép, de Leila se börrönd, se drágaság, se pénz, semmi. Ijedten fut a cselédségért, egy szobaleány jön eléje.

— Elkürczolták a nőmet? — kérdé kétségbeesve.

— Nem, — szólta a szobaleány, — magam ment el.

— De lánczon, ugy-e?

— Dehogy, egy jó fuvaros kocsin.

— De sauronys örök között?

— Nem épen, egy szép hadnagy ült csak mellette.

— De sirt, fenyegetőzött és átkozta a hadnagyot.

— **Rövid hírek. — Időjárás.** A jövő hétre: változó, közben napos, kissé szeles időt várhatni, helyenkint esőkkel és zivatarral. — **A múlt hét** folytán több helyről örösi viharról hoznak tudósítást a lapok; 27-én Eszterházi vidékén (Sopronm.) az országút mellett szép faszorból 13 drb 100 éves fát gyökerestül tépett ki a vihar. — **Eddig a kiállítás** (június-június hó folytán) 622,687 ember látogatta. — **Balents Imre** a Haris-bazárbeli kettős gyilkosság tettese jan. 1-én a rabkórházban, rohamos tüdővész folytán elhunyt. — **Frigyes Károly**, német főherceg haláláról az e hír kering, hogy nem természetes halállal mult ki, hanem felesége, Mária Anna egy viharos családi jelenet közben lötte agyon. — **Az érsekújvári** takarékpénztár ellen a csődöt elrendelték. Tömeggondnokká Fogd Károly érsekújvári ügyvéd neveztetett ki. — **Magyar ló nyerte** el ismét a német nagy Derby-díjat, mely 20,000 márkát tesz ki, Blaskovics Ernő tulajdonát képező „Gyöngyvér“ a híres „Kincsem“ nek ivadéka volt a győző. — **Nógrádmegyéből** írják, hogy alispán önkényes eljárása folytán a pályázatban hirdetett 800 frtos körorvosi fizetés, a napokban kibocsátott ukáz által 600 fra redukáltatott. — **Blaha Lujza** legkésőbb október 1-én vissza megy a népszínházhoz s 23,000 frt évi díj mellett — mint hírlík — mindaddig tagja marad a színháznak, míg Evva bérlete le nem jár. — **Gurko**, Orosz-Lengyelország kegyes kormányzója ez évi jelentésében arra kéri, a czárt, hogy miután a lengyel nemesség elorosztatása ellen legerősebb bástyát a varsói lengyel bank és lengyel nemzeti színház képez: ezen intézetek egyszerűen zárassanak be. — **Helvey Laura**, a nemzeti színház kiváló művésze férjhez ment Urváry Lajoshoz, a „Pesti Napló“ szerkesztőjéhez. — **„Havas Mihály és társa“** nyitrai gépgyáros cég maga ellen csődeljárást kért.

APRÓSÁGOK.
— Rovatvezető: Zuhany. —

Milyen legyen a jó feleség? Három dologhoz kell hasonlítani a jó háziasszonynak, s egyuttal nem hasonlítani. Legyen hasonlatos a esigához, tartózkodjék a házában, de az nem szükséges, hogy azt mindenüvé a hátán hordozza. Másodszor legyen olyan, mint a vízshang, beszéljen, ha szólnak hozzá, de ne hasonlítson abban a vízshanghoz, hogy az utolsó szó az övé legyen! Legyen olyan, mint a toronyóra, mely mindig pontosan jár, de abban már ne hasonlítson az órához, hogy szavát az egész város hallja.

Quitt. Egy feltűnően sovány ur megütözik egy kövér urral; „Őn ugy látszik kissé többet ivott a kelletinél“ mondá a sovány ur. „Őn pedig kevesebbet evett a kelletinél.“ — viszonzá a kövér ur.

A nők bátorsága. Mink Paula a francia nők jogainak híres védője, nemrég körülbelül 160 nőből álló gyülekezet előtt igen tüzes beszédet tartott. Határtalan lelkesedéssel kiáltá: „A nő minden tekintetben egyenlő a férfival, még a személyes bátorságot illetőleg is.“ E pillanatban felsikolt a gyűlés egyik tagja: Egy patkány futkos a padlón! Iszonyú panik s a terem egy perc alatt kiürül. A „férfival személyes bátorságra nézve is egyenlő nők“ egy patkány elől a szónokkal együtt mind elfutottak.

— Inkább azt láttam, hogy a karját a nyakára fonta s kétszer is megcsókolta kaczagva a hadnagyot.

A lopott asszonyt és lopott kincseket elszöktették, ellopták, míg ő gyáván bujdosott a kukorica-földön.

Elbeszélése után atyámhoz fordult újra.

— Effendim, — kerits elő engem asszony, verj tolvaj hadnagnak száz bambuszbot a hasadra.

— Jaj, török barátom, — válaszolt atyám, — az ellen nincs orvosság. Vigyáztál volna jobban a portékádra. Hanem tudod mit, az csak egy átutazó ezred volt, tudom jól, hogy holnap Temesvárra érkezék, ott lesz a te bülbül asszonyod is, erédj utánna és lopd vissza.

Zöld a ...
Zöld a halom . . . S mert kíváncsi
A galambom . . . Lettél tudni
Hőn szeret; . . . A nevé,
Készebb halni, . . . E hü társnak
Mint elhagyni . . . — Égi lángnak —
Engemet. . . S kérdézed;
Egyek vagyunk, . . . Megmondom én
S együtt halunk: . . . Éltem egén
Mert nekünk. . . E dies,
— Ez szent igaz — Nem más, . . . mint a
Egymásban az . . . Phantasia!
Örömiünk, . . . Szeret ő!

Blautt-Olre.

TANÜGY.

A lévai kegyes-tanítórendi nagygyűnasium évi értesítőjét vettük.

A kitünőszakértellemm összeállított értesítő gazdag adattár, melyben Léva város történetéhez Bakó István gymn. tanár, Bottka jegyzeteinek alapján értékes közleményt nyújt.

Fontos adatokat szolgáltat ez évkönyv a gymnasium történetéhez is; ez adatokban fel van sorolva a gymnasium létesítésében kifejtett ez évi munkásság, egészen a gymnasium alapkövének letételeig.

A statisztikai adatok világos áttekintéséből kitünik, hogy a lévai gymnasiumnak e tanévben 196 növendéke volt, kik közül 115 vidéki s 81 lévai illetőségű; a vidékiek közül 59 bars megyei s 56 távalabbi. A tanulók anyanyelvét tekintve, 38 volt idegen ajku, és pedig 30 tót és 8 német.

Vallásra nézve: 121 volt rom. kath., 17 ev. ref., 14 ágost. hitv., 44 mózes-hitű ifju.

Rendkívüli tárgyak sorában a francia nyelv is fel van véve, ez évben azonban, mint az étesítéből is kitünik, — men tanítottat.

Tandíjban 1473 frt folyt be; ez összeg áll arányban sem a tanulók számával, sem az intézet folyó szükségleteinek fedezésével.

Talán nincs is az országban középtanoda, mely tekintetnélkül az iskola jelegére a növendékek nagy többségétől 6 frtnyi tandíjt szedne.

A tandíj 18 frtig emelhető; vajjon nem méltányos-e, hogy ez uton járuljanak a tanoda költségeihez, vagy az alapítási töke gyarapításához azok, kik az iskola előnyeit közvetlenül élvezik.

A tanév végén a létszám 180 volt; az előmenetelt tekintve elég kedvező arány mutatkozik; ugyanis felléphet magasabb osztályokba 139, javító vizsgára van utasítva 24, ismétlésre 26 ifju.

LEVELEZÉS.
Ipolság, 1885. június 31-én.

Tek. Szerkesztő ur!

Városunk egyhngű szellemi életét közel egy hét óta Bogdy Alajos szintársulata villanyozza fel: páratlan igyekezettel egymásután színe hozza irodalmunk gyöngytermékeit. Bogdy ur tudja méltányolni városunk lelkes műpártoló közönségét — s pártolás tekintetében közönségünk nem is marad hátra; ez elismerésre méltó erkölcsi sikert a legszebb anyaggal koszorúzza.

Eddig öt előadást láttunk, mely a legszigorúbban ítéelve is el kell ismernünk, hogy Bogdy társulata méltó arra, hogy a magasabb művészet papjai közé soroljuk. Nem egyes művészi tehetség által tünik ki, mint inkább az áltál, hogy oly összegvő kerek előadásokat produkál, mely nagyobb igényű közönséget is kielégíthet.

Első előadásul Gascognai-t — majd másodikul a „Furesa háborút“ láttuk szép előadásban — melyben a társulat elhyerte rokonszenyünket. Harmadik előadásul a „Koldusdiák“ kedvelt operette folyt le. Czimszerepében Sz. Némethnével. Ha a vidéki primadonnák elsőtől kellene szöllumunk ugy Sz. Némethné bizonyosan azok közé sorozzuk. S a sok taps, melylyel a megyeház termét megtölté a közönség, tüntette kísérte egyes jelenetét: csak elismerés lehet a kedves színésznőnek, ki oly szépen tudja kellemes csengő hangját teltségével érvényesíteni.

F. hó 29-én Parlagi Jancsit láttuk, az előadás az eddiegnél nem kevesebb sikerrel — különben erről elég legyen anyyi, hogy a czimszerepet maga Bogdy játszotta.

30-án a Vasgyarost. Ohnet György nagy hatású színművét adták elő szép számú közönség előtt. Czimszerepét Sándor személyesítette, ki anyyi rokonszenyvet nyert a közönség részéről — mely egyik fontos tényezőjét képezi különösen a drámai színészek, megfelel amaszerepörnek, melynek egyikében ma láttuk. Majd a szenvedély kitérő hangjával — majd a lélekre ható öntudattal elcsendesül; lágyan tud szólni a szívhez, ugy hogy fájdalmát vele éreztük — szóval hangjában érezn azt, mit lelke érez.

Kéz es színpadi motívumai még ad tacte következnek, s van bennök valami mesterkélt — de mi hisszük, hogy azokon is módosítani fog és megérik a nemzeti színház számára.

Clairet Lubrinicz Julia mutatta be. Előadásán meglátszott szerepének tanulmányozása, s ott, hol a lélek minden szenvedély s minden rázkódástól menten cselekszik — beletalálta magát helyzetébe, de hol a szenvedély s a kétségbeesés kitünő hangján kellene szöllumunk: organuma megtagadja teltségének érvényesítését. S így a leghatásosabb jelenetek elenyésztek, csak következtetni lehetett ama fájdalmas kitérésre, melyet Claire tett, mikor megtudta, hogy férje őt szegényen vette nőül.

S bár anélkül is sok taps jutalmazta szorgalmát, figyelmeztetjük a kedves színésznőt, hogy inkább lelki tanulmányozásra, mint hatás vadászatra használja föl teltségét, mert mai előadása nagyobb reményekre jogosít.

Athenais- Sz. Némethné személyesítette ki daczára rokonszenyünknek képes volt velünk a gazdag gyáros bosszuálló s jellemtelen leányát megutáltatni.

Szép alakítása figyelmet érdemel, csak arczjátékában kell még némi változást tenni, bár egy megalázott nőnél, mint Athenais, ki nek minden mozzanata szerepének guny és kegyetlenség, könnyen megengedhető az erősebb színezés, de túl csapva rajt, inkább komikusra válnék.

Bodnár Moulinét szerepére nem fektetett elég figyelmet, s szerepe nem okvetlen igényli a folytonos nevető arczot, melyet ma egész este láttunk tőle.

Polgár — Prefont báró nem érvényesíthette kitünő komikumát, szerintünk jobb lett volna szerepét Moulinet-tel felcserélni, így több sikert láttunk volna mint ellenkezőleg. Ha bár Polgár-t is figyelmeztetnünk kell, hogy ne hágjon a tulzás lépcsőjére, mert józú komikuma könnyen unalmassá válhatnék a közönségre, a Koldusdiákban jobban tett — józú komikuma s csinos coupletjei sok tapsot kaptak.

A többi szereplők, Polgárné, Bárdy, Láng mind megállták helyüket s nagyrészen hozzá járultak az est sikeréhez, habár az oroszlan rész, Sándort és Lubriniczot illette meg.

Még a kis Bogdy Honáról szólunk, ki ma is oly aranyos kis gyermek (férjhez menő) volt, mint mindig, Suzanne szerepét helyes felfogással személyesítette, s ha így halad, ily szorgalmas — és igyekező leendő, mint eddig — mi hisszük, hogy nekünk is lesz egy „Isteni Ilkánk“.

Patyikus Pista.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A „Budapesti Hírlap“ ot, a magyar sajtónak a legfüggetlenebb organumát melegen ajánljuk a közönség figyelmébe. Négy évi fennállása alatt valódi nélkülözhetetlen jó barátává lett minden magyar családnak s valóságos ostroma a nemzetiségi bujtogatóknak, melylyek félnek tőle, gyűlölik. A „Budapesti Hírlap“ egy par excellence magyar nemzeti lap, mely a nagy nemzeti, magyarosodási mozgalomban, melyek az egész társadalmat áthatják, folyton vezérszerepet játszik. A „Budapesti Hírlap“ nak egy majdnem katonailag szervezett kitünő levelezői kara van az ország minden részében, mely éber figyelemmel kíséri a közélet minden mozzanatát, hogy aztán azt a „Budapesti Hírlap“ ban a hazai közönségnek tudomására hozza. Semmi sem kerül ki figyelemre, a mi az országban történik, de főgondját a megvárság érdekeire fordítja; emel pártol mindent ami magyar s ostromot mindent, ami annak ellensége. A lap élén Czukássy József, Rákosi Jenő és Kaas Ivor báró állanak; mind olyan emberek, akiknek pártoktól, hatalmasaktól, pénzintézetektől való teljes függetlensége biztosítja a lap függetlenségét, pártatlanságát és szabad kezét. A „Budapesti Hírlap“ a nagy közönséget szolgálja, annak érdekei irányadó néki (mindenké megalálja benne a maga igazát s alig van társadalmi osztály, melynek érdekében már erős lárczot ne vívott volna. Védője az elnyomottaknak és illdözöttöknek, segélyezője a szegényeknek. S hogy a magyar közönség memyre felismerete az ő valódi barátját, mutatja az a páratlan érdeklődés, melylyel a „Budapesti Hírlap“ iránt viselkedik s melynek eredménye az, hogy a lap naponta 15—16,000 példányban jelenik meg. A „Budapesti Hírlap“ életében ez évben valóságos esemény képez, hogy június 31. óta u. n. rotációs-gépen nyomják, mely egy óra alatt 10—12,000 példányt könnyen kinyom és össze is hajtogat. A szellemi apparátust, a gárdát, mely a „Budapesti Hírlap“ ba dolgozik ismeri a közönség. Előfizetési cím: „Budapesti Hírlap“ kalap-utca 36. Ara negyedéven 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr. — Továbbá:

A júli 1-én szeptember havától Budapestre megjelenő „Gondozó“ című szépirodalmi hetilap rövid fennállása daczára hasonló vállalatok közt a legnagyobb elterjedésnek örvend és nem is esoda, mert áldozatkész és fáradhatlan kiadója Székely Aladár rendkívüli szakmegerővel fogva hazai irodalmunk legkitünőbb képviselőit csoportosítá és ezek közreműködésével oly családi közönséget létesített, mely szépirodalmunknak besületére válik, mert tekintve rendkívüli dús tartalmát szép kiállítású és olcsó árát (negyedévenként 1 frt 50 kr.) e folyóirat a maga nemében páratlanul áll és joggal foglalja el szépirodalmi lapjaink között az első helyet. Előttünk fekszenek a legutóbb megjelent 38—41. számok, melyekből meggyőződünk arról, hogy az újabb erők folytonos szaporításával a „Gondozó“ számról-szára érdekesebb lesz: Fohay Lajos, P. Szathmáry Károly, Margitay Dező s Marlitt E. nagyobb regényei mellett ott látjuk Éjszakai Károlytól „Egy cseléd története“, Tóth Bélától „Két hazugság“, Szana Tamástól „Byron Velenczében“, Balázs Sándortól „Nagy Tivadar házassága“, Perényi Kálmántól „Mi hármán“ című érdekes elbeszéléseket. Ezekhez esatlakoznak érdekes költemények Szabó Endrétől, Endrői Sándortól, Acs Gézától, Palágyi Lajostól stb. Végül rajzok, ismeretterjesztő cikkek, háztartási, kertészeti csevegések, hasznos tudnivalók, adomák, vegresek, talányok stb. Julius hó elsőjén kezdődik a „Gondozó“ első évfolyamának utolsó negyede. Hévell ajánljuk t. olvasóinknak e kitünően szerkesztett lapot, melyből a kiadó mindenkinek szívesen küld mutatványszámot ingyen és bérmentve, ki e végett levelező lapon hozzá fordul. — Végre:

Az a kiváló eredmény, melyet legutóbbi pályázata előtt, arra buzdította a „Magyar Háziasszony“ derék szerkesztőségét, hogy ismét újabb pályázatot hirdessen és pedig ezuttal kisebb egy két folytatásra terjedő elbeszélésre, rajzra, humoroszkre stb. Első díj: 3 es. k. arany, második díj: 1 es. k. arany. Beküldési határidő f. é. július 15-én. A pályázat eredménye a „Magyar Háziasszony“ augusztusi első számában fog közöltetni s ugyanakkor szolgáltatnak ki a pályadíjak is. A pályaművek e címen küldendők: „Magyar Háziasszony“ szerkesztőségé, Budapest, nagy koroná-utca 39. — Reméljük, hogy városunkból és megyénkbeli, hol e derék lap annyira el van terjedve, minél többen vesznek részt a nemes versenyben.

Lévai piaci-árak.
Rovatvezető: Kónya József, városkapitány.

Buza: m.-názánként 7 frt 80 kr — — frt — kr. Kétszeres 5 frt 80 kr — 6 frt — kr. Rozs: 6 frt 20 kr — 6 frt 50 kr. Árpa: 6 frt 80 kr 7 frt — frt. Zab: 7 frt — kr — 7 frt 80 kr. Kukorica: 7 frt — kr — 7 frt 20 kr. Bab: 9 frt 20 kr — 9 frt 20 kr. Lencse: 8 frt — kr — 9 frt — kr. köles: 6 frt — kr.

Cs. kir. szab. osztrák-magyar államvaspálya-társaság menetterve.

Bécs—Budapest—Orsova között.								Orsova—Budapest—Bécs között.							
Állomások	Omnibus vonat II—III.	Gyorsított személyv. I—III.	Futár vonat I—III.	Személyv. I—III.	Futár vonat I—II.	Személyv. I—III.	Személyv. I—III.	Állomások	Omnibus vonat II—III.	Omnibus vonat II—III.	Gyorsított szem. v. I—III.	Személyv. I—III.	Futár vonat I—II.	Személyv. I—III.	Futár vonat I—II.
Bécs	ind.		8.—	9.—	4.30	9.—	6.—	Orsova	ind.				4.1	6.11	
Pozsony	érk.		9.31	11.17	6.06	11.10	8.30	Temesvár	ind.	7.—		11.08	12.15	10.30	
Pozsony	ind.		9.35	11.27	6.10	11.25	3.40	Szeged	ind.	5.30		2.45	2.39	2.44	
Tótmegyer	ind.	4.07	10.48	1.34	7.36	1.46	6.37	Czepléd	ind.	9.56	5.05	6.18	4.58	6.12	
Érsekújvár	ind.	4.26	11.05	2.12	7.53	2.10	5.45	Budapest	érk.	12.30	7.41	8.10	6.25	8.20	
Esztergom-Nána	ind.	7.06	11.49	3.22	8.44	3.20	5.45	Budapest	ind.	5.45	2.50	8.15	10.10	7.—	
Szobb	ind.	7.41	12.06	3.42		3.40	6.16	Szobb	ind.	8.08	5.25	9.57	11.58	11.23	
Budapest	érk.	10.04	7.27	1.10	5.25	10.09	8.33	Esztergom-Nána	ind.	8.15	5.59	10.21	12.23	8.29	
Budapest	ind.	3:15			6.15	10.40	7.45	Érsekújvár	ind.			5.37	11.26	1.38	
Czepléd	ind.	6.22			8.52	12.04	9.52	Tótmegyer	ind.			5.73	11.40	2.02	
Szeged	ind.				12.45	2.26	1.20	Pozsony	érk.			8.38	4.23	10.58	
Temesvár	ind.					4.47	4.25	Pozsony	ind.			7.10	4.38	11.01	
Orsova	érk.					9.35	10.7	Bécs	érk.	9.09		8.20	6.20	12.—	

Esztergom-Nána—Csata.		Csata—Esztergom-Nána.		Tótmegyer—Nyitra—Bélicz				Bélicz—Nyitra—Tótmegyer.					
Állomás	vegyesvonat I—III.	Állomás	vegyesvonat I—III.	Állomás	vegyesvonat I—III.	omn. vonat I—III.	vegyesvonat I—III.	vegyesvonat I—III.	Állomás	omn. vonat I—III.	vegyesvonat I—III.	vegyesvonat I—III.	vegyesvonat I—III.
Esztergom-Nána	ind.	6.—	12.—	Csata	ind.	9.—	1.50	Tótmegyer	ind.	5.45	11.05	2.—	7.45
Kőhid-Gyarmath	6.29	12.21		Bény	9.25	2.07		N.-Surány	6.18	11.37	2.28	8.11	
Kéménd	6.50	12.39		Kéménd	9.42	2.21		Nyitra	7.59	11.49	3.59	9.36	
Bény	7.13	12.54		Kőhid-Gyarmath	10.06	2.58		N.-Tapolcsány	10.18	2.18	5.55		
Csata	érk.	7.29	1.08	Esztergom-Nána	érk.	10.28	2.58	Bélicz	11.16	3.03	6.50		

A vastagabb számokkal jelzett órák az időt esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig jelzik.

APRÓ HIRDETÉSEK

Házeladás.
Léván, a Szappanos-utczában 447. sz. ház folyó év szeptember hó 1-étől bére kiadó; esetleg megvételre ajánlatik. Bővebb felvilágosítást nyerhetni a szerkesztőségben. 169

Egy Clayton Shuttleworth-féle 8 lóerejű cséplőgép tulajdonosa cséplés munkára vállalkozik. Bővebb felvilágosítást a „Bars” kiadóhivatalában nyerhetni.

Megvételre kerestetik
egy kitanított, két-három éves vizsla; főként az kívánatik, hogy dressurája vadászatra legyen fektetve; a nyul után ne fusson s az elejtett vadat aportirozza. — Bővebb felvilágosítást a „Bars” kiadóhivatalában nyerhetni. 168

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomára hozni, hogy itt helyben, Rozmaring- és háromszív-utca 19. sz. alatt saját házámban egy kocsigyártó-üzletet nyitottam. — Ajánlom a n. é. közönség figyelmébe nyerges, szíjgyártó, kárpitos és festő megrendelések eszközését. A n. érd. közönség beceses pártfogását kérve, ma-

Az 1885. szeptember 1-én megnyitandó

Pozsonyi Kereskedelmi Akadémia

értesítője, mely ezen nyilvános kereskedelmi szakiskola szervezetét, tantervét s a felvételi feltételeket részletesen ismerteti, a Kereskedelmi Akadémia igazgatóságához, Pozsonyba címzett megkeresésre készséggel megküldetik.

Az intézetet illetőleg felvilágosítással bármely irányban szívesen szolgál

Jónás János, igazgató.

RUSTON PROCTOR és T.-sa

Budapest, Nádor-utca 39. és 41. szám

ajánlják világhírű és mindenütt a legelső díjakkal kitüntetett

gőzmozdonyokat
fa- és széntüzelésre.
szalmatüzelő-
gőzmozdonyokat

gőzcséplőgépeiket
legtökéletesebb szerkezetben
és legújabb
lényeges javításokkal
ellátva.

leszállított áron és a legelfogadhatóbb fizetési feltételek mellett.
Továbbá: járgány-cséplőkészleteket, malmokat, valamint mindennemű gazdasági gépeket és eszközöket.

Arjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek

172. Képviselő: Kern testvérek Léván. 10—8.

Csász. kir. osztr. szabadalommal és porosz királyi miniszteri jóváhagyással.

Dr. Borchardt illatos növény-szappana, a testbőr szépítésére és jobbitására, elismert hatékony-ságu minden bőrkütséknél, eredeti csomagocskákban bepecsételve 42 kr.

Dr. Koch növénycukorkái, elismert jelességű házi-szer hűlés, rekedtség, nyálkásodás és torokkardoláshoz stb. 70 és 35 kros eredeti dobozokban.

Dr. Béringuier fű-gyökér-hajolaja a haj és szakáll süritésére és fentartására, 1 palack ára 1 frt o. é.

Dr. Lindes' tanár növényi rudacs-kenőce, a haj fényét és ruganyosságát fokozza és egyszerű-mind az oldalai összetartására is alkalmas; — eredeti darabokban 50 krajczár.

Dr. Hartung china-héj-olaja a haj növesztése és szépítésére, peccselt és pohárban bélyegzett üvegekben ára 85 kr.

Valamennyi fentebb elősorolt szab. ezikk valódi minőségben a következő magyarországi raktárakban kapható, Léva: **Schubert Pál.**

Dr. Suin de Boutemard zamatos fogszappana a fogak és a foghús épentartására és tisztítására a legáltalánosabb és legbiztosabb szer, 1/4 és 1/2 csomagocskában 70 és 35 krajczár.

Balzsamos olajbogyó-szappan, a bőr finomságra és pulaságára életű és tartós befolyása által tűnik ki; 35 kros csomagokban.

Dr. Béringuier zamatos koronaszesze, értékes illat és mosóvíz, mely az életszerveket erősíti és üdíti, eredeti palackokban 1 frt 25 kr. és 75 krajczár.

Led-r testvérek balzsamos földi dióolaj szappana, darabja 25 kr. 4 darab 1 csomagban 80 kr. Különösen családoknak ajánlható.

Dr. Hartung növény-kenőce, a hajnövés felkeltésére, és felelőztetésére bepecsételt és üvegekben bélyegzett téglékben 85 krajczár.

Ovás! Hamisítványoktól mindenkit óvunk, nevezetesen a dr. Suin de Boutemard-féle fogszappana és a dr. Borchardt-féle illatos növény-szappantól. Számtalan hamisító az azok elárulásától itéltettek törvényszerileg már ekkor is elérzékeny pénzbírságra.

174 10—2. **Raymond és Társa,** csász. kir. szabadalomtulajdonos, Berlinben.

Minek PESTRE! ?
Minek BÉCSBE! ?
mikor nálam minden előpénz nélkül

75 krajczáros részletfizetésre

HOWE-, ANGER-, SINGER-, WEHLER-WILSON

GÉPEKET

5 évi jótállás mellett kaphatnak.

Családi célokra 5 évi jótállás mellett Singer-gépeket ajánlok 36 frtért. Használt gépek becsérletnek, vagy igazítottan jutányos áron. Géptük, részek és csónak raktáromon mindig találhatók.

FISCHER MIKSA kereskedése
Léván.

173.

GRAEPEL HUGÓ

MARSHALL SONS & Co. LMTD.

vezérügynöke ajánl:

8 lóerejű gőzmozgonyt és cséplőgépet o. é. 5000 forintért.
6 lóerejű gőzmozgonyt és cséplőgépet o. é. 4400 forintért.
Graepel-féle szabadalmazott szalmafűtő készüléket, mely bármely gyártmányu gőzmozgonyra alkalmazható, 150 frtért.

Budapest, 175
VI. ker., Bárány-utca 6. sz. a Gyár-utca sarkán.